

## **Reactie op de consultatie over het wetsvoorstel beoordeling arbeidsrelaties en zelfstandigen (VBAR)**

Ingediend door: Rik Kleinsmit – begeleider in de gehandicaptenzorg en voorvechter van individuele vrijheid

### **Schijnzelfstandigheid wordt overschat – en zelfstandigheid ondergewaardeerd**

In de gehandicaptenzorg werken veel zzp'ers die bewust hebben gekozen voor het ondernemerschap. Zij hebben de juiste papieren, bouwen langdurige werkrelaties op en leveren maatwerk. Dit wetsvoorstel miskent die praktijk. Het introduceert een systeem dat zzp'ers dwingt tot spreiding van opdrachtgevers, of tot een dienstverband – wat haaks staat op hun motivatie om zelfstandig te werken. Daarmee verdwijnt juist de stabiliteit die cliënten in de langdurige zorg nodig hebben.

### **Een uurtariefgrens ondermijnt marktwerking én zorgkwaliteit**

Een rechtsvermoeden van werknemerschap op basis van een tarief is een bureaucratisch paardenmiddel dat de zorgsector keihard treft. Goede zorg mag concurreren op prijs én kwaliteit. Door een kunstmatige ondergrens te leggen, worden ervaren zorgverleners uit de markt gedrukt en wordt het voor opdrachtgevers moeilijker om passende inzet te organiseren. Dit ondermijnt de continuïteit en kwaliteit van zorg.

### **Verplichte voorzieningen zijn een aantasting van ondernemersvrijheid**

Zelfstandigen kiezen er bewust voor om zelf hun risico's te dragen. Dat vraagt om keuzevrijheid, niet om opgelegde verzekeringen of pensioenplichten. Goede voorlichting over risico's is gewenst; verplichtingen zijn dat niet. Als een voorziening echt waardevol is, zullen zelfstandigen er vrijwillig voor kiezen. Verplichten is een zwakgebod van beleid dat mensen niet vertrouwt.

### **Een centrale commissie tast autonomie aan en schaadt vertrouwen**

Het voornemen om een commissie bindend te laten oordelen over arbeidsrelaties is paternalistisch. Het is aan opdrachtgever en opdrachtnemer om hun samenwerking vorm te geven. Dit voorstel draagt niets bij aan betere zorg of bescherming van kwetsbare mensen. Het frustreert juist ondernemende zorgverleners en draagt bij aan personele leegloop in een sector die al onder druk staat.

### **Het voorstel is destructief voor de arbeidsmarkt en de motivatie van professionals**

Zelfstandige professionals hebben een hoge intrinsieke motivatie: ze willen goed werk leveren, autonomie ervaren en verantwoordelijkheid dragen. Dit wetsvoorstel reduceert hen tot 'bijna-werknemers' die onder toezicht moeten staan van een commissie en verplichte regelingen. Dat ondermijnt hun motivatie en werkkwaliteit. De gevolgen zijn voorspelbaar: uitstroom, onderbezetting en verlies aan menselijkheid in de zorg.

## Slotbeschouwing

Vrijheid zonder verantwoordelijkheid bestaat niet – maar verantwoordelijkheid zonder vrijheid evenmin. Deze wet behandelt volwassen burgers als mensen die hun eigen keuzes niet kunnen maken. Dat is niet alleen onjuist, het is ook onproductief. In een gezonde samenleving bouw je beleid op basis van vertrouwen, transparantie en vrijwilligheid. Niet op dwang en wantrouwen.

Ik verzoek u daarom dringend om dit wetsvoorstel fundamenteel te heroverwegen en in elk geval ruimte te laten voor zelfstandige zorgprofessionals die hun werk met overtuiging, kunde en hart uitvoeren.

Met vriendelijke groet,

Rik Kleinsmit

Begeleider gehandicaptenzorg | Libertair denker